

Innehåll

- Europeiska unionens historia
- EU:s medlemsländer
- EU:s övergripande mål
- EU:s institutioner
- EU:s beslutsprocesser
- EU:s samarbetsområden
- EU:s gemensamma lagar och regler
- Sverige i EU
- Hur kan jag påverka EU?
- Ordförande i EU
- Vill du veta mer om EU?

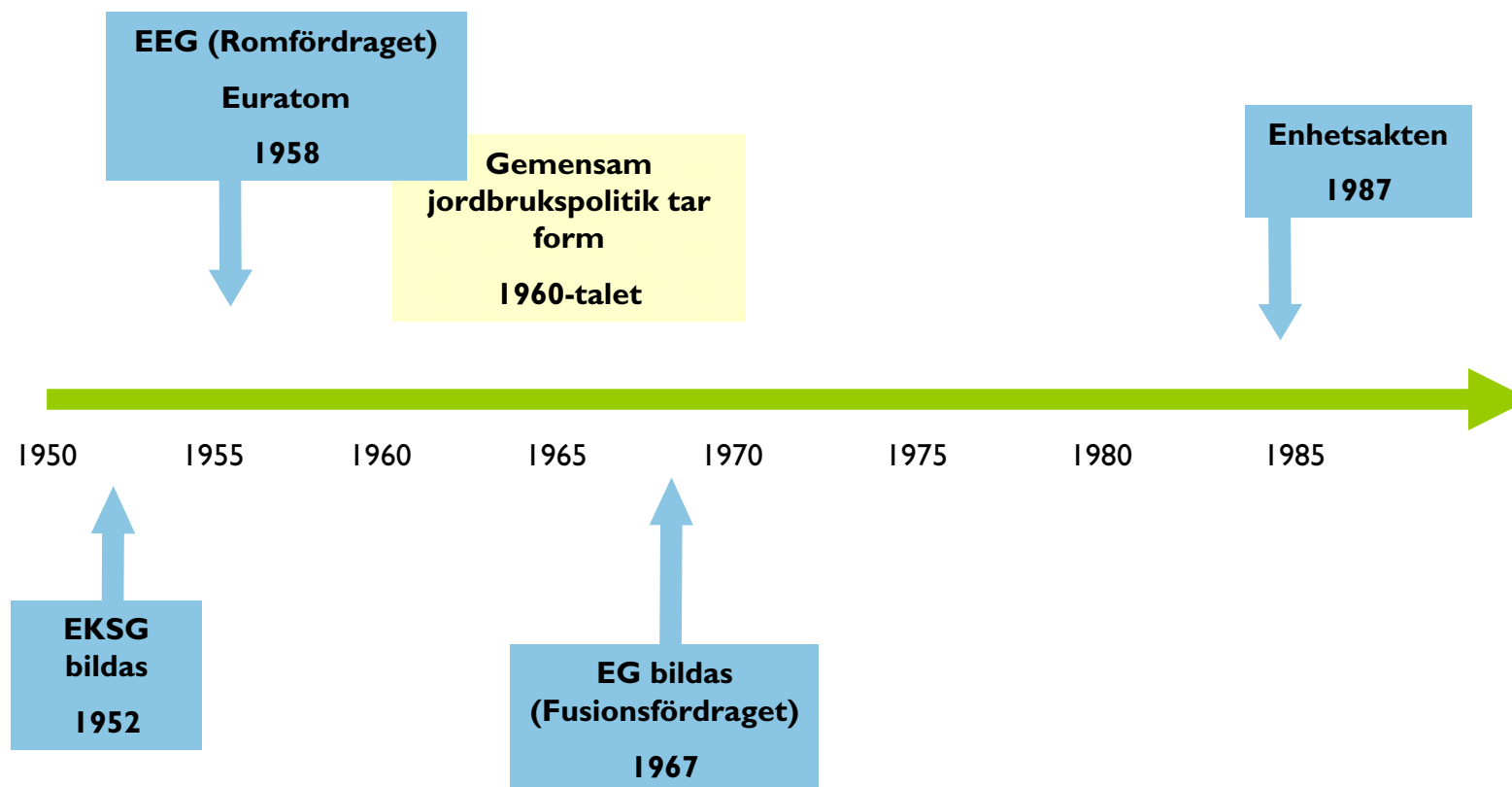
EU:s historia - varför bildades EU?

Förhindra krig →

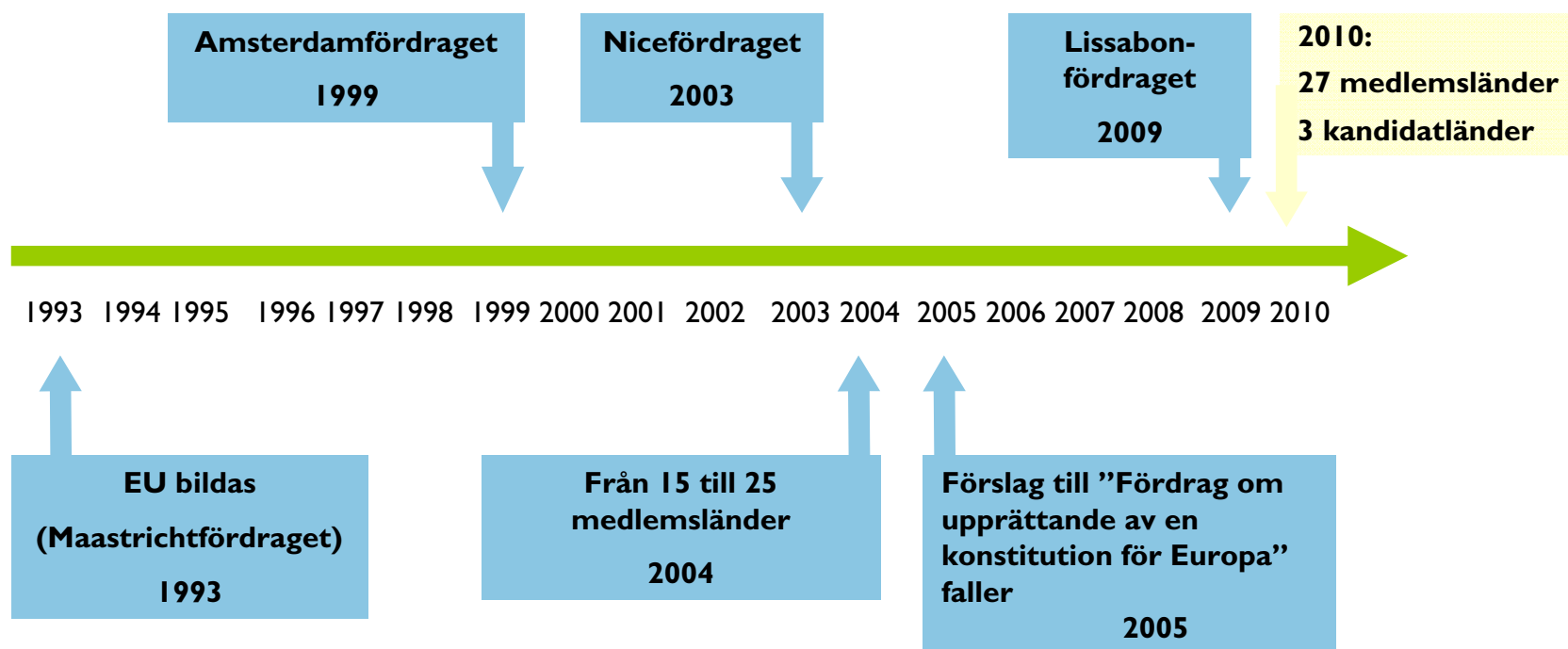
Genom att skapa ett ömsesidigt ekonomiskt och politiskt beroende

Från kol och stål till en inre marknad

Från EG till EU – och Big Bang

Innehåll

- Europeiska unionens historia
- EU:s medlemsländer
- EU:s övergripande mål
- EU:s institutioner
- EU:s beslutsprocesser
- EU:s samarbetsområden
- EU:s gemensamma lagar och regler
- Sverige i EU
- Hur kan jag påverka EU?
- Ordförande i EU
- Vill du veta mer om EU?

EU:s övergripande mål

- Främja sina intressen och bidra till skydd av sina medborgare internationellt.
- Arbeta för ekonomiska och sociala framsteg och för en hög sysselsättningsgrad
- Främja fred och människors välfärd
- Erbjuder sina medborgare ett område med frihet, säkerhet och rättvisa
- Upprätta en valutaunion

Innehåll

- Europeiska unionens historia
- EU:s medlemsländer
- EU:s övergripande mål
- EU:s institutioner
- EU:s beslutsprocesser
- EU:s samarbetsområden
- EU:s gemensamma lagar och regler
- Sverige i EU
- Hur kan jag påverka EU?
- Ordförande i EU
- Vill du veta mer om EU?

EU:s medlemsländer

Vad krävs för att bli medlem i EU?

- Europeisk stat som respekterar principerna om:
 - frihet, demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstaten
- Köpenhamnskriterierna
 - det politiska, det ekonomiska, det administrativa
- Kandidatländer – kommissionen övervakar
- Medlemsländerna och Europaparlamentet beslutar

Innehåll

- Europeiska unionens historia
- EU:s medlemsländer
- EU:s övergripande mål
- EU:s institutioner
- EU:s beslutsprocesser
- EU:s samarbetsområden
- EU:s gemensamma lagar och regler
- Sverige i EU
- Hur kan jag påverka EU?
- Ordförande i EU
- Vill du veta mer om EU?

EU:s institutioner

Europeiska rådet

Kommissionen

Europaparlamentet

EU-domstolen

Ministerrådet

Revisionsrätten

Europeiska
centralbanken

Ministerrådet

- Lagstiftar
- Består av ministrar som företräder sitt land
 - miljöfrågor = miljöministrar osv.
- Beslutar med enhällighet
- Beslutar med kvalificerad majoritet
 - för kvalificerad majoritet krävs minst 255 röster av 345
 - Sverige har 10 röster
 - nya beslutsregler från november 2014

Europaparlamentet

- Folkvalt genom val vart femte år
- Lagstiftar & kontrollerar
- Godkänner budget och kommissionen
- Representerar sina väljare och partigrupper, inte sitt land
- Arbetet sker i utskott
- 754 platser (Sverige 20) För tillfället är antalet ledamöter 736

Europeiska kommissionen

- 27 kommissionärer
- Utses av medlemsländernas regeringar
- Läger förslag, genomför och bevakar
- Företräder EU:s gemensamma intressen

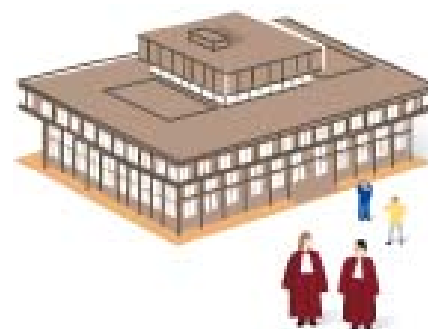
Europeiska rådet

- Möten mellan EU:s stats- och regeringschefer samt kommissionens ordförande
- Leds av en fast ordförande
- Har möten i regel fyra gånger per år
- Bestämmer allmänna politiska riktlinjer och prioriteringar
- Ingen lagstiftande funktion

EU-domstolen

- Självständig
- Tolkar, dömer och löser tvister
- En domare per medlemsland
- Prövning av EU-rätten sker i första hand i nationella domstolar
- Nationell domstol begär förhandsavgöranden

Europeiska revisionsrätten

- Granskar EU:s inkomster och utgifter
- Kontrollerar hanteringen av budgeten
- En ledamot från varje medlemsland
- Inga dömande befogenheter

Europeiska centralbanken (ECB)

- Gemensam centralbank för euro-länderna.
- Leds av de nationella centralbankscheferna och sex ledamöter som utses av Europeiska rådet
- Sköter euro-ländernas penningpolitik
- ECB:s penningpolitiska beslut verkställs på nationell nivå

Höga representanten för utrikesfrågor och säkerhetspolitik

- Leder EU:s arbete inom utrikes- och säkerhetspolitiken
- Ordförande i rådet för utrikesfrågor
- Vice ordförande i kommissionen med ansvar för de yttre förbindelserna
- Väljs på 5 år och kan väljas om obegränsat antal gånger
- Representerar EU i internationella sammanhang
- Genomför beslut tillsammans med medlemsländerna

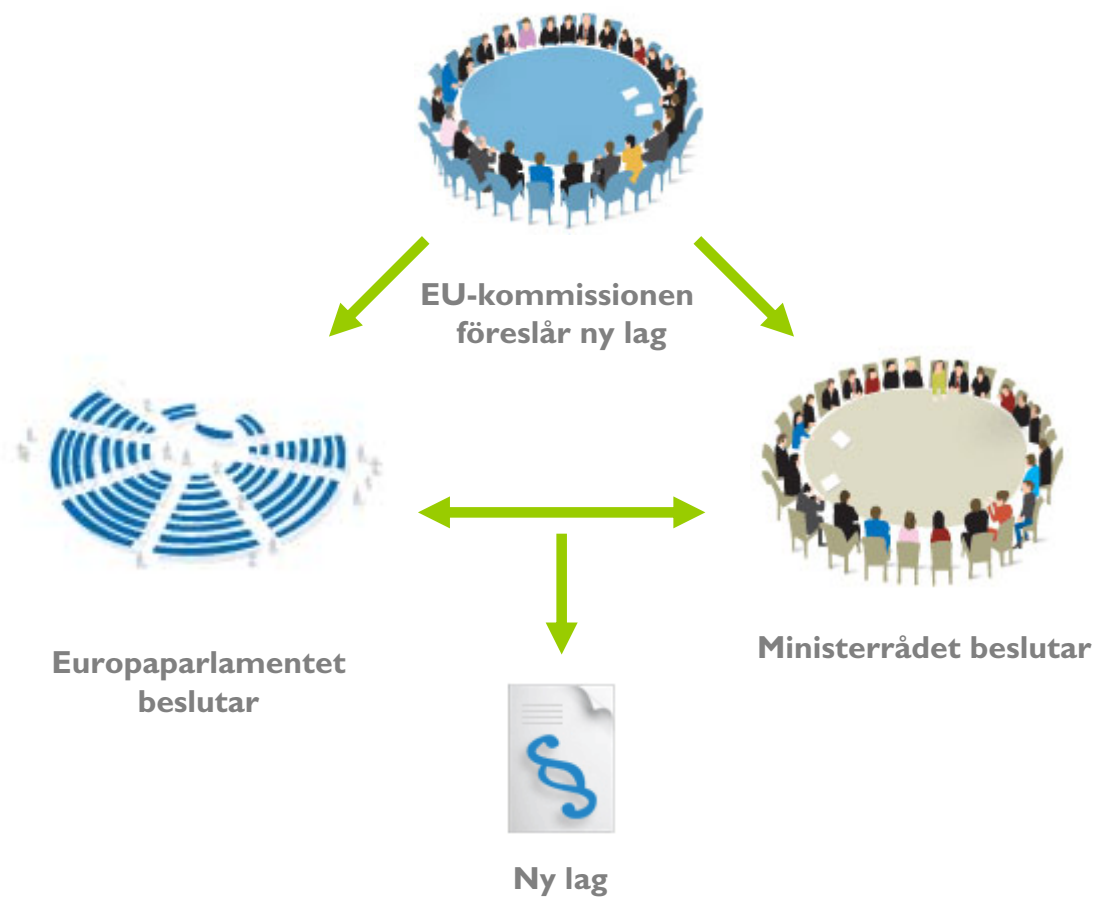

Innehåll

- Europeiska unionens historia
- EU:s medlemsländer
- EU:s övergripande mål
- EU:s institutioner
- EU:s beslutsprocesser
- EU:s samarbetsområden
- EU:s gemensamma lagar och regler
- Sverige i EU
- Hur kan jag påverka EU?
- Ordförande i EU
- Vill du veta mer om EU?

EU:s beslutsprocesser

- från förslag till beslut i EU

Nationella parlaments roll i beslutsprocessen

- Får med Lissabonfördraget ökade möjligheter att kontrollera EU
 - får 8 veckor på sig att pröva subsidiaritetsprincipen (närhetsprincipen) i förslag till EU-lagstiftning

Innehåll

- Europeiska unionens historia
- EU:s medlemsländer
- EU:s övergripande mål
- EU:s institutioner
- EU:s beslutsprocesser
- EU:s samarbetsområden
- EU:s gemensamma lagar och regler
- Sverige i EU
- Hur kan jag påverka EU?
- Ordförande i EU
- Vill du veta mer om EU?

EU:s samarbetsområden

- grundfördragen utgör basen

- Samarbetet bygger på flera grundfördrag:
 - EU-fördraget
 - reglerar EU:s övergripande och konstitutionella funktion
 - EUF-fördraget
 - kompletterar med detaljerade och funktionella bestämmelser
 - Euratomfördraget
- Överstatliga samarbetsområden
- Mellanstatliga samarbetsområden

Överstatliga samarbetsområden

- inre marknaden och tullunionen
- energi- handels-, jordbruks-, konkurrens-, miljö-, och transportpolitik
- ekonomiska och monetära unionen (EMU)
- asyl- och invandringspolitik och civilrättsligt samarbete
- polisiärt och straffrättsligt samarbete

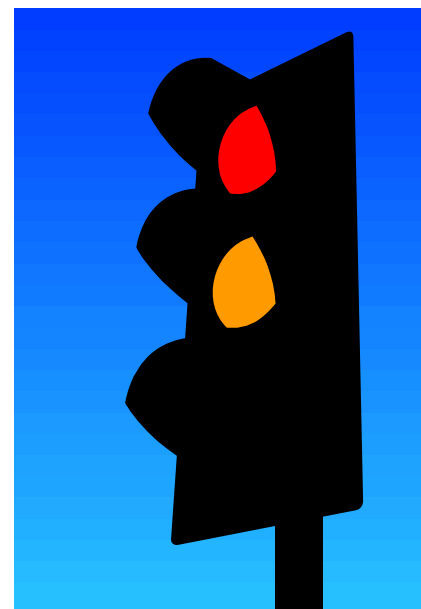
Mellanstatliga samarbetsområden

– den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP)

- gemensamma mål med syfte att hävda EU:s identitet internationellt
- handels-, bistånds- och utvidgningsfrågor ej del av GUSP
- försvarspolitiskt samarbete
- EU kan ingå internationella avtal

Områden EU inte bestämmer över

- Socialförsäkringar
- Utbildning
- Sjukvård
- Kultur
- Bostadsplanering

Innehåll

- Europeiska unionens historia
- EU:s medlemsländer
- EU:s övergripande mål
- EU:s institutioner
- EU:s beslutsprocesser
- EU:s samarbetsområden
- EU:s gemensamma lagar och regler
- Sverige i EU
- Hur kan jag påverka EU?
- Ordförande i EU
- Vill du veta mer om EU?

EU:s gemensamma lagar och regler

EU:s medlemsländer har slutit mellanstatliga avtal, fördrag

Fördragen anger

- *politikområden* där EU har rätt att agera
- *när* EU har rätt att agera
- *hur* EU har rätt att agera
- *vilka* (institutioner) som har rätt att agera

EU:s grundfördrag:

- EU-fördraget
- EUF-fördraget (f.d. EG)
- Euratomfördraget

EU:s ändringsfördrag:

- Lissabonfördraget
- Nicefördraget
- Amsterdamfördraget
- Enhetsakten
- Fusionsfördraget

EU:s befogenheter

- **Exklusiva befogenheter**
 - inom vissa områden får bara EU anta lagar, t.ex. handelspolitik, konkurrenspolitik
- **Delade befogenheter**
 - inom vissa områden får både EU och medlemsländerna ta beslut och anta lagar, t.ex. energipolitik, jordbrukspolitik, miljöpolitik
- **Kompletterande och stödjande befogenheter**
 - inom vissa områden ska EU:s åtgärder fungera som komplement till medlemsländernas lagar, t.ex. kulturpolitik, utbildningspolitik

De gemensamma regelverken

- Fördrag
- EU-rätt och EU-rättens företräde
- Primärrätt och sekundärrätt
- Överstatlighet och mellanstatlighet
- Stadgan om de grundläggande rättigheterna

Primärrätten

- **Utgörs främst av**
 - fördragen
 - EU-ländernas avtal om medlemskap
- **De centrala fördragen**
 - EU-fördraget
 - EUF-fördraget (f.d. EG)
- **Ändringar i primärrätten**
 - Lissabonfördraget
 - enhälliga beslut av medlemsländerna
 - ändringarna arbetas fram under en regeringskonferens

Rättsakter inom sekundärrätten

- **Förordningar**
 - gäller omedelbart och likadant
- **Direktiv**
 - beskriver resultatet som ska uppnås
- **Beslut**
 - bindande för den det riktar sig till
- **Rekommendationer och yttranden**
 - ej juridiskt bindande
- **Beslut inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken**

Stadgan om de grundläggande rättigheterna

- Juridiskt bindande
- Beskriver de rättigheter enskilda individer erkänns ha mot EU
- Gäller EU:s egna institutioner och organ samt medlemsländerna när de tillämpar EU-rätten
- Polen, Tjeckien och Storbritannien ges undantag från stadgan

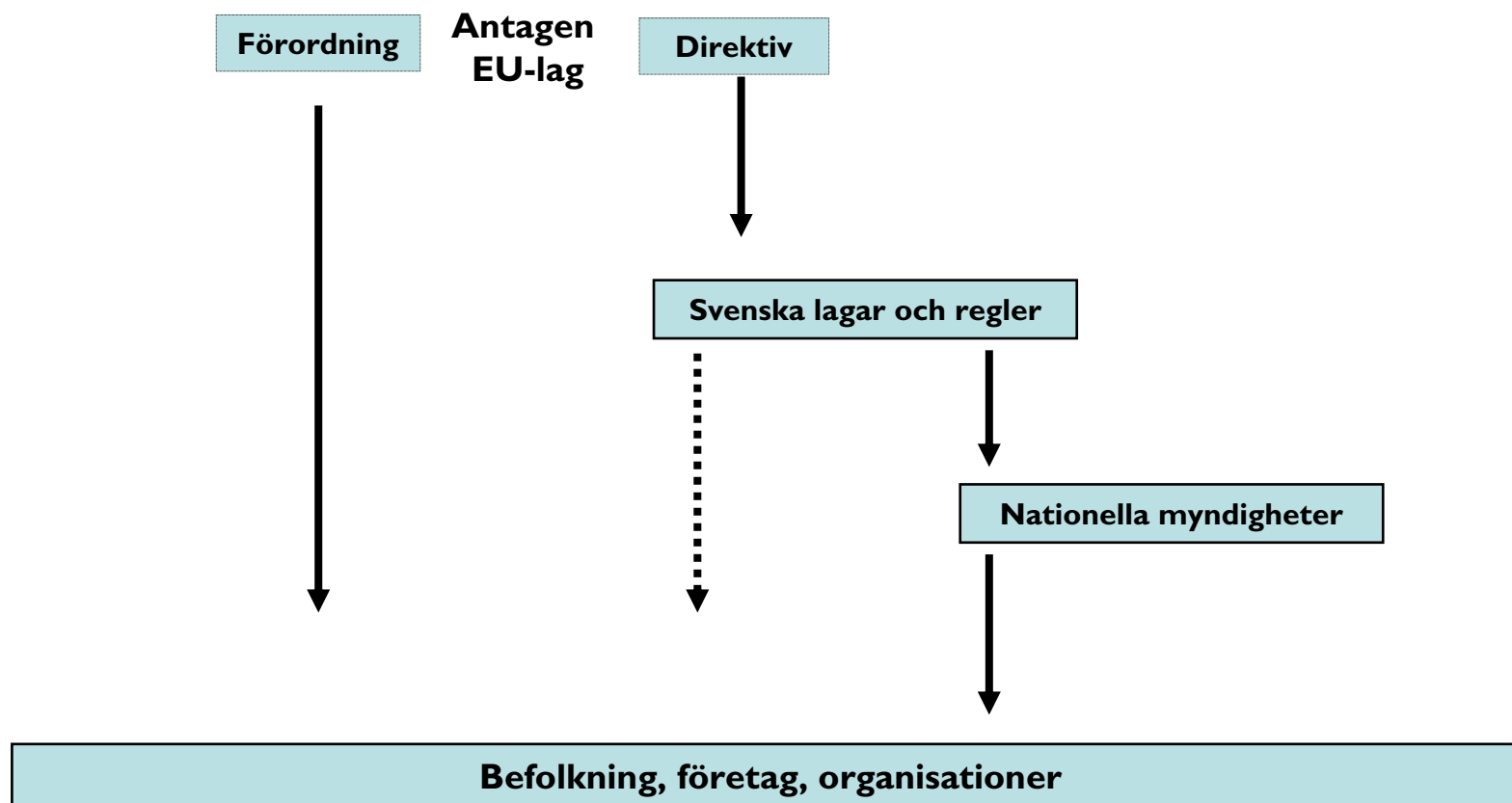

Genomförande och kontroll

- Kommissionen verkställer och övervakar
- Medlemsländerna genomför nationellt
- EU-domstolen tolkar och dömer

Från beslutad EU-lag till svensk vardag

Innehåll

- Europeiska unionens historia
- EU:s medlemsländer
- EU:s övergripande mål
- EU:s institutioner
- EU:s beslutsprocesser
- EU:s samarbetsområden
- EU:s gemensamma lagar och regler
- Sverige i EU
- Hur kan jag påverka EU?
- Ordförande i EU
- Vill du veta mer om EU?

Sverige i EU – visste du att...

FRI RÖRLIGHET ÖVER GRÄNSERNA

- ... mer än hälften av de kommunala frågorna påverkas av EU.
- ... många EU-regler ska underlätta handel och rörlighet mellan EU-länderna.

En stor del av EU:s arbete handlar om att underlätta handel och rörlighet mellan medlemsländerna. Det gör länderna genom att ha många gemensamma regler.

Sveriges medlemskap

- **Anslutningsförfarandet**
 - 1991 ansökan
 - 1994 folkomröstning
 - 1995 medlemskap
- **Beslutanderätt överförs till EG/EU**
 - Grundlagsändring 1994 och 2002
- **Sveriges avgift och återflöde**
 - cirka 30 miljarder kr/år (EU:s budget totalt 1 300 miljarder kr)
 - cirka 10 miljarder kr/år i återflöde

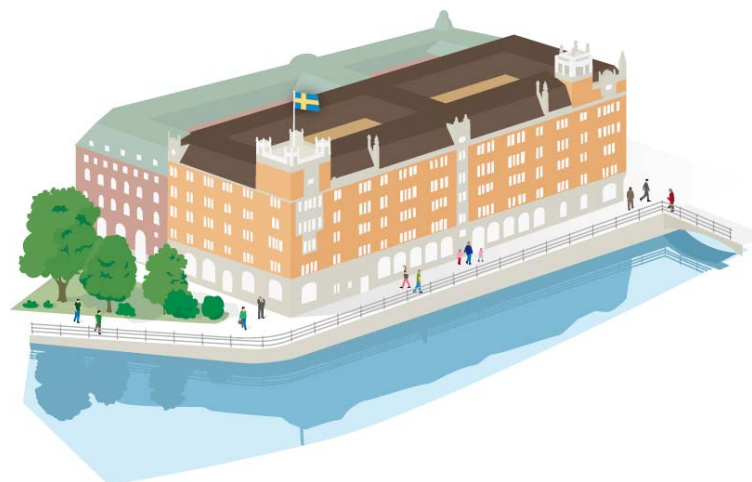
EU-arbetet i Sverige sker på många olika nivåer

- Regeringen
- Riksdagen
- Kommuner, landsting och regioner
- Statliga myndigheter
- Organisationer och näringsliv

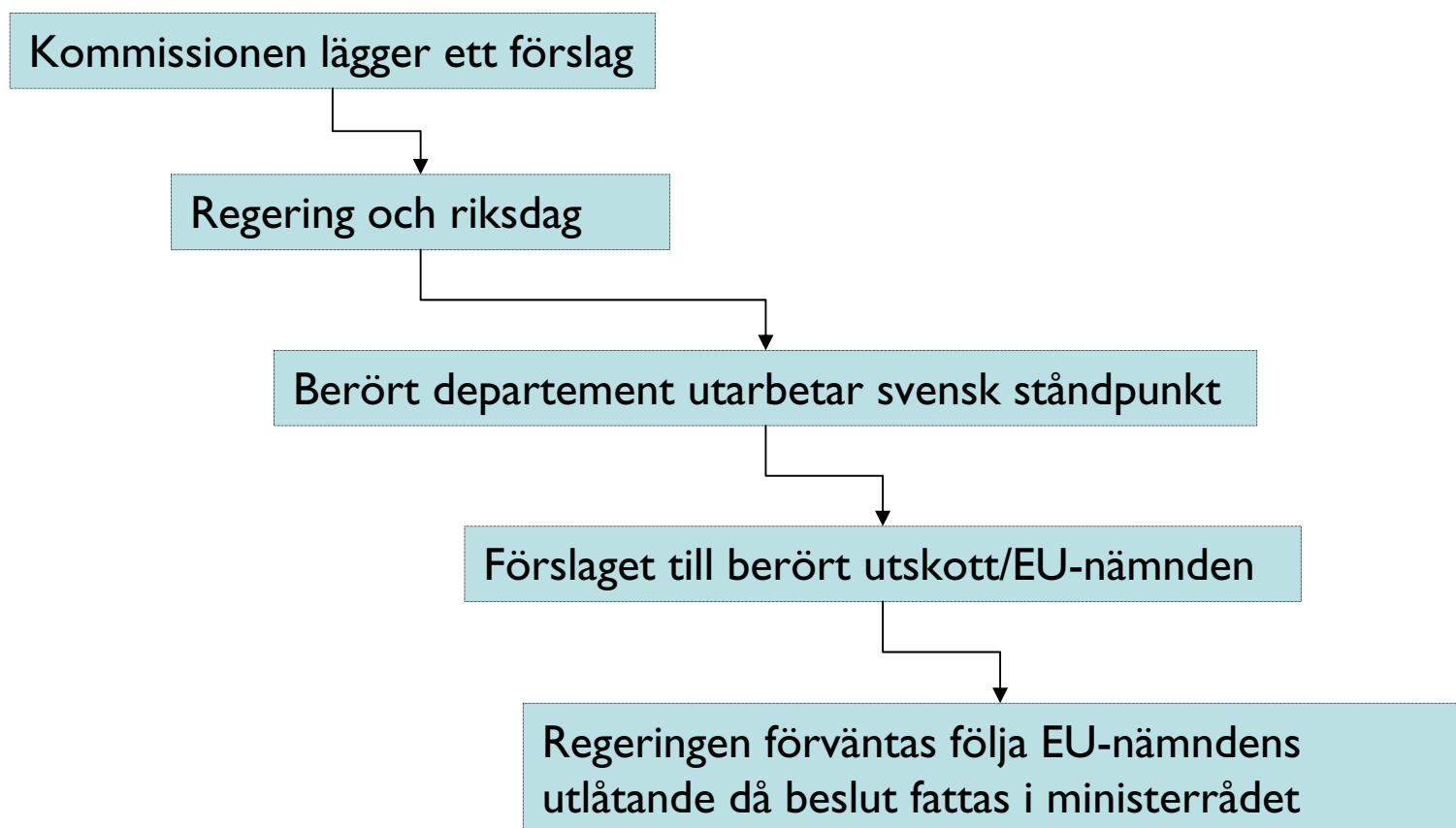

Regeringens EU-arbete

- Företräder Sverige
- Fattar beslut i ministerrådet
- EU-representationen –
ett regeringskansli i miniatyr

Beslutsprocessen i Sverige

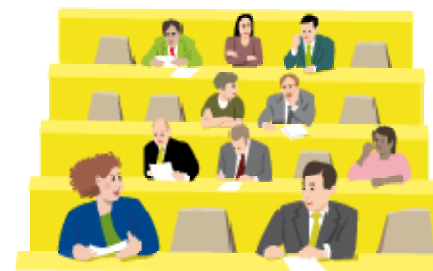
Riksdagens EU-arbete

- **Kammaren och utskotten**
 - följer, granskar och debatterar
 - får 8 veckor på sig att pröva subsidiaritetsprincipen i förslag till EU-lagstiftning
 - överläggningar mellan utskott och regering
- **EU-nämnden**
 - samråd inför beslut i ministerrådet
 - EU-nämndens utlåtande förväntas följas

EU-arbetet i Sverige på flera nivåer

- **Kommuner, landsting och regioner**
 - ger råd och lämnar yttranden
 - representeras i Regionkommittén
 - genomför EU-beslut
- **Statliga myndigheter och verk**
 - tar fram underlag och förslag
 - deltar i kommittéer och expertgrupper
 - genomför EU-beslut

Innehåll

- Europeiska unionens historia
- EU:s medlemsländer
- EU:s övergripande mål
- EU:s institutioner
- EU:s beslutsprocesser
- EU:s samarbetsområden
- EU:s gemensamma lagar och regler
- Sverige i EU
- Hur kan jag påverka EU?
- Ordförande i EU
- Vill du veta mer om EU?

Hur kan jag påverka EU?

- Rösta i valen till Europaparlamentet
- Kontakta:
 - regeringen
 - riksdagsledamöter
 - Europaparlamentariker
 - ledamöter i EU:s arbetsgrupper
 - kommissionen
- Svara på kommissionens öppna samråd
- Gå med i en förening – eller bilda en
- Medborgarinitiativ (väntas genomföras under 2010)

Medborgarinitiativ

- Minst en miljon EU-medborgare kan uppmana kommissionen att lägga fram ett lagförslag
- Kommissionen är dock inte tvungen att lägga fram ett förslag efter en sådan uppmaning
- Hur medborgarinitiativ ska fungera kommer att bestämmas i en förordning

Innehåll

- Europeiska unionens historia
- EU:s medlemsländer
- EU:s övergripande mål
- EU:s institutioner
- EU:s beslutsprocesser
- EU:s samarbetsområden
- EU:s gemensamma lagar och regler
- Sverige i EU
- Hur kan jag påverka EU?
- Ordförande i EU
- Vill du veta mer om EU?

Ordförande i EU

- rollen som ordförandeland

- Leda ministerrådets möten (med undantag för rådet för utrikesfrågor)
- Leda möten i Coreper och arbetsgrupper/kommittéer
- Ansvara för kontakten med EU:s institutioner
- Vara drivande och bestämma dagordning
- Få fram kompromisser

Källa: Europeiska unionens råd

Innehåll

- Europeiska unionens historia
- EU:s medlemsländer
- EU:s övergripande mål
- EU:s institutioner
- EU:s beslutsprocesser
- EU:s samarbetsområden
- EU:s gemensamma lagar och regler
- Sverige i EU
- Hur kan jag påverka EU?
- Ordförande i EU
- Vill du veta mer om EU?

Vill du veta mer om EU?

Kontakta EU-upplysningen

www.eu-upplysningen.se

eu-upplysningen@riksdagen.se

020-250 000

EU-upplysningen har riksdagens uppdrag att ge opartisk och allsidig information om EU.